

Bezpieczeństwo Polski w kontekście drugiej kadencji Donalda Trumpa

Donald Trump został po raz drugi zaprzysiężony na prezydenta Stanów Zjednoczonych 20 stycznia 2025 roku. Już w trakcie kampanii wypowiadał się na gorące tematy dotyczące sytuacji politycznej na świecie m.in. przekonywał, że gdy wygra wybory prezydenckie, to zakończy wojnę na Ukrainie w ciągu 24 godzin, również wyraził ultimatum krajom członkowskim NATO dotyczące wielkości przeznaczanego na obronność PKB. Prezydent nie stroni od kontrowersji oraz trzyma się twardej narracji wobec reszty świata. A jakie relacje łączą go z Polską? Czy Polska ma powody by obawiać się kolejnej prezydentury Trumpa? By odpowiedzieć na te pytania, należy pochylić się nad kilkoma kwestiami, a mianowicie: jaki stosunek ma Donald Trump do NATO, które zapewnia bezpieczeństwo m.in. Polsce i jaka jest w tym zakresie pozycja naszego kraju, jak wyglądała współpraca militarna Polski z Trumpem podczas jego pierwszej prezydentury, jaki ma stosunek do wojny na Ukrainie, która toczy się za naszą wschodnią granicą oraz co Polacy uważają na temat wpływu na bezpieczeństwo Polski jego kolejnej prezydentury.

1. Stosunek Donalda Trumpa do NATO

Trump już podczas kampanii wyborczej wypowiadał się na temat NATO. W jednym z wywiadów, początkiem 2024 roku, oznajmił, że jego zdaniem USA nie powinno bronić sojuszników, którzy nie przeznaczają na obronność minimum 5 % PKB. Dotychczas minimum wartości do której zobowiązali się członkowie NATO, wynosiła 2 % PKB, jednak nie wszyscy sojusznicy dotrzymywali obietnicy¹. Według opracowania portalu Demagog.org.pl na podstawie danych NATO, wśród państw, które nie wywiązały się z przeznaczenia minimum 2 % PKB na obronność znajdowały się: Chorwacja, Portugalia, Włochy, Kanada, Belgia, Luxemburg, Słowenia, Hiszpania. Wśród tych, które warunek spełniły, znajdowały się między innymi Polska (przeznaczyła w 2024 roku aż 4,12% PKB na armię), Stany Zjednoczone, Łotwa, Niemcy, Norwegia, Bułgaria oraz Finlandia². Polska uzyskała pozycję lidera jeżeli chodzi o wydatki na obronność, co ma bezpośrednią przyczynę w wojnie ukraińsko-rosyjskiej oraz wojnie hybrydowej na białoruskiej granicy. W przyjętym przez rząd projekcie budżetu, wydatki na obronność w 2025 roku mają odpowiadać wartości 4,7 % PKB co utrzyma nasz kraj na pozycji lidera w tej kwestii³. Trump jest niewątpliwie świadomy tego, ile Polska wydaje na armię i jaki wkład wnosi w NATO. W jednej z wypowiedzi przytoczył przykład Polski, jako

¹ Kamil Nowak, *W Europie zawrzało po słowach Trumpa ws. NATO. Ekspert rozwiewa wątpliwości*, Forsal.pl, 09.01.2025, <https://forsal.pl/swiat/bezpieczenstwo/artykuly/9708692,w-europie-zawrzalo-po-slowach-trumpa-ws-nato-ekspert-rozwiewa-watpli.html>, dostęp 11.02.2025

²

Michał Szczerba, *2 proc. PKB na wojsko. Które państwa NATO osiągnęły cel?*, Demagog, 11.07.2024, <https://demagog.org.pl/wypowiedzi/2-proc-pkb-na-wojsko-ktore-panstwa-nato-osiagnely-cel/>, dostęp 11.02.2025

³ *abe, Polska liderem NATO pod względem wydatków na obronność z PKB*, Portal obronny.se, 28.08.2024, <https://portalobronny.se.pl/polityka-obronna/polska-liderem-w-nato-pod-wzgledem-wydatkow-na-obronnosc-z-pbk-aa-BjQQ-Pcqs-sDqN.html>, dostęp 15.02.2025

jednego z krajów, który przeznaczył więcej na obronność, niż wymagane 2%⁴. Co więcej, po objęciu urzędu prezydenta, podtrzymuje on swoje stanowisko w sprawie wsparcia dla tych sojuszników, którzy będą płacić odpowiednią część swojego PKB. Od 2002 roku, Polska regularnie zakupuje sprzęty wojskowe od USA. Są to między innymi: samoloty F-16 C/D Block 50/52, system MIM-104 Patriot, samoloty piątej generacji F-35A, czołgi Abrams oraz artyleria rakietowa wysokiej mobilności HIMARS⁵. Nasz kraj, zaraz po Stanach Zjednoczonych, będzie miał najnowocześniejszy na świecie zintegrowany system dowodzenia. Umowa na ten system dla II fazy programu WISŁA oraz programu NAREW została zawarta między MON, a rządem Stanów Zjednoczonych na okres 2024-2031⁶. Znaczna część tych zakupów została zrealizowana w trakcie pierwszej prezydentury Trumpa, który chętnie wzmacniał współpracę między Polską, a USA w dziedzinie obronności. Jedną z takich umów wzmacniających była ta, przewidująca utworzenie w Polsce wysuniętego dowództwa V. Korpusu USA, zwiększenie liczebności wojsk amerykańskich na terenie kraju, oraz ustanowienie ram prawnych obecności amerykańskich żołnierzy⁷.

2. Stosunek Donalda Trumpa do wojny na Ukrainie

Nie jest tajemnicą, że Donald Trump utrzymywał podczas pierwszej kadencji jak i później dobre stosunki z prezydentem Rosji, Władimirem Putinem. W chwili pisania tego artykułu, Trump jako prezydent USA, jest już po rozmowie telefonicznej z głową państwa rosyjskiego. Aura tej rozmowy jest dość tajemnicza, ponieważ Trump nie chciał przyznać ile rozmów telefonicznych odbył z Putinem, ponad to rzecznik Kremla, Dimitrij Pieskow nie potwierdził, ani nie zaprzeczył doniesieniom na temat tej rozmowy. Ku zaskoczeniu wielu, Donald Trump oznajmił, że Putin chce zakończenia wojny ukraińsko-rosyjskiej i zaprzestania umierania ludzi. Przy okazji skrytykował swojego poprzednika, Joe Bidena za złe stosunki z Putinem w czym widzi przyczynę wybuchu wojny na Ukrainie. Trump po raz kolejny także przyznał się, że ma konkretny plan zakończenia tej wojny, jednak nie wyjawiał szczegółów⁸.

Przed wspomnianą wyżej rozmową telefoniczną, zaraz po objęciu urzędu prezydenta Trump zagroził, że Rosja będzie miała wielkie problemy w razie niechęci Putina do ustępstw. Z kolei Putin jest gotowy na rozmowy, ale przy usunięciu tak przyczyn konfliktu którymi dla dyktatora są pomoc Europy dla Ukrainy i obecność amerykańskich wojsk na Ukrainie przy granicy z Rosją. Pierwszy Sekretarz Stanu, Marco Rubio twierdzi, że ustępstwa będą

⁴ KUC, *Oto plan Trumpa na Ukrainę, "Jeśli Putin odmówi negocjacji to..."*, Business Insider, 22.01.2025, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/donald-trump-mowi-o-polsce-stawia-ja-za-wzor-dla-calej-unii/416ecvL>, dostęp 17.02.2025

⁵ Defence 24, *Od myśliwców do Abramsów. Polskie zakupy zbrojeniowe w USA*, Defence 24, 20.02.2023, <https://defence24.pl/polityka-obronna/od-mysliwcow-do-abramsow-polskie-zakupy-uzbrojenia-w-usa>, dostęp 17.02.2025

⁶ DS, *"To wielki dzień dla Polski". Mamy umowę na supernowoczesny sprzęt od USA*, Business Insider, 29.02.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/supernowoczesny-sprzet-od-usa-polska-wyprzedzila-inne-kraje/t6b9ghw>, dostęp 17.02.2025

⁷ bartos, *Trump: umowa o współpracy obronnej z Polską wzmocni NATO i Europę*, Polskie radio 24.pl, 15.08.2020, <https://polskieradio24.pl/artykul/2565636,Trump-umowa-o-wspolpracy-obronnej-z-Polska-wzmocni-NATO-i-Europe>, dostęp 18.02.2025

⁸ Marta Stępień, *Donald Trump rozmawiał z Władimirem Putinem. "Lepiej abym tego nie mówił"*, polsatnews.pl, 09.02.2025, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-02-09/trump-rozmawial-z-wladimirem-putinem-lepiej-abym-tego-nie-mowil/>, dostęp 18.02.2025

konieczne z obu stron konfliktu. Jednocześnie przy słowach o ustępstwach i chęci zakończenia mordy na Ukraińcach, Trump podpisał dekret o wstrzymaniu pomocy dla zagranicy, w tym dla Ukrainy. Według szacunków, sprzęt wojskowy, który Ukraińcy dostali przed dekretem, powinien starczyć tylko na trzy miesiące. Jednakże Trump ogłosił niedawno, że dąży do zawarcia umowy z Ukrainą na mocy której Ukraina dostarczy Ameryce metale ziem rzadkich w zamian za amerykańskie wsparcie wojskowe. Taki pomysł wydaje się zaskoczeniem, jednakże sam ZELEŃSKI przyznał, że rozmowy na temat takiej umowy były prowadzone już w 2024 roku. Oznajmił również, że jest gotowy na to, by ukraińskie surowce były eksploatowane przy udziale partnerów, którzy bronią ukraińskich ziem. Kreml za to, otwarcie skrytykował ideę takiej współpracy między Ukrainą, a USA. Warto wspomnieć też, że większość ziem bogatych we wspomniane metale ziem rzadkich, jak i inne tj. węgiel kamienny i tytan, są pod kontrolą Rosji⁹. Co do ukraińskich ziem pod okupacją Rosji, sprawa nie przedstawia się optymistycznie dla Ukraińców, ponieważ z wielu wypowiedzi Trumpa można było zauważyć sugestię, że Ukraina powinna rozważyć koncesje terytorialne na rzecz Rosji. Działania i słowa Trumpa nie są jednoznaczne, można odnieść wrażenie, że pewne ustalenia już dokonują się w tak zwanych kuluarach. Wiadome jest tylko jedno, amerykański prezydent będzie chciał jak najwięcej ugrać dla siebie przy rozwiązaniu konfliktu na Ukrainie, stąd być może brak konkretnych zapowiedzi z jego strony. W świetle tej sytuacji, rodzi się pytanie, jak Polska może odczuć decyzje i działania Trumpa za wschodnią granicą. Dobre stosunki między Trumpem, a Polską napawają optymizmem w niezwykle niepewnej sytuacji militarnej, jednak tajemniczość i nieprzewidywalność Trumpa w połączeniu z dobrymi stosunkami również z Putinem nie pozwalają czuć się w stu procentach bezpiecznie. Polska według Trumpa jest dobrym sojusznikiem i z takiego twierdzenia należy się cieszyć, ale istnieje potrzeba wzmacniania naszego potencjału militarnego, by nie zostać zaskoczonym przez prezydenta, którego wypowiedzi są często niespójne i bez pokrycia.

3. Bezpieczeństwo Polski w kontekście drugiej kadencji Donalda Trumpa- sondaże wśród Polaków

IBRIS na zlecenie dziennika "Rzeczpospolita", w dniach 8-9 listopada 2024 roku, zapytało respondentów, czy zgadzają się z twierdzeniem, że po zwycięstwie Trumpa w wyborach prezydenckich Polska stanie się bezpieczniejsza. Tak odpowiedzieli ankietowani:

- **33% zgodziło się, że Polska będzie bezpieczniejsza, gdy wygra Trump**
- **51,1% nie zgodziło się, że Polska będzie bezpieczniejsza, gdy wygra Trump**
- **15,9% nie miało zdania¹⁰**

Na zlecenie Wirtualnej Polski, United Surveys przeprowadziło sondaż wśród Polaków na temat bezpieczeństwa Polski za drugiej kadencji Donalda Trumpa. Badanie odbyło się 10-12 stycznia, czyli już po wygranej Donalda Trumpa w wyborach. Pytanie brzmiało "Jak Pana/Pani zdaniem prezydentura Donalda Trumpa wpłynie na bezpieczeństwo Polski?".

⁹Globalista- Oskar Bednarski, *Trump chce Ukrainy dla siebie- co dalej z wojną?*, You Tube, <https://youtu.be/CWNPIQ5uAxY?si=8raqWX0LFglzbHNm>, dostęp 18.02.2025

¹⁰ pas, *Jak wybór Donalda Trumpa wpłynie na bezpieczeństwo Polski?*, Business Insider, 14.11.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/jak-wybor-donald-trump-wplynie-na-bezpieczenstwo-polski-sondaz/pyrxk5e>, dostęp 19.02.2025

Wyniki badania sugerują, że Polacy nie obawiają się zbytnio pogorszenia bezpieczeństwa naszego kraju i oceniają wpływ amerykańskiego prezydenta na nie pozytywnie. Wyniki przedstawiają się w następujący sposób:

- **46,2% respondentów odpowiedziało na zadane pytanie pozytywnie (13,9%- “zdecydowanie się poprawi”, 32,3% raczej się poprawi)**
- **40,6% respondentów odpowiedziało na zadane pytanie negatywnie (31% - “raczej się nie poprawi”, 9,6% “zdecydowanie się nie poprawi”)**
- **13,1% nie miało zdania** ¹¹

Porównując te dwa sondaże, przeprowadzone w dwóch okresach- przed oficjalnymi wynikami wyborów i po nich można wysunąć wniosek, że przed poznaniem oficjalnych wyników wyborów prezydenckich w USA, Polacy bardziej negatywnie oceniali wpływ Trumpa na bezpieczeństwo Polski. Z kolei kiedy już wszystko stało się jasne, większy procent respondentów oceniło ten wpływ pozytywnie. Trzeba mieć na uwadze, że te dwa sondaże różnią się liczbą respondentów (IBRIS- 1067 respondentów, United Surveys- 1000 osób), jednak przedstawione liczby sugerują, że z czasem Polacy bardziej przekonali się do wpływu Trumpa na bezpieczeństwo naszego kraju. Być może wynika to z wyżej wspomnianych danych, które mówią, że Polska wydaje najwięcej procent swojego PKB na obronność i zbliża się do 5 % PKB, o którym mówił Trump. Według hiszpańskiego dziennika “ABC”, Polska jest uprzywilejowana w relacjach ze Stanami Zjednoczonymi, właśnie z powodu wysokich nakładów finansowych na armię¹².

4. Podsumowanie

Przedstawione powyżej fakty, pozwalają ocenić wpływ Donalda Trumpa na bezpieczeństwo Polski bardziej pozytywnie niż negatywnie, jednak nie należy zapominać o nieprzewidywalności amerykańskiego prezydenta i jego dość agresywnej narracji w stronę innych państw, Unii Europejskiej czy NATO. Jeśli chodzi o argumenty przemawiające za utrzymaniem lub zwiększeniem bezpieczeństwa Polski za prezydentury Trumpa to z pewnością jednym z nich jest fakt, że nasz kraj przeznaczają największy procent PKB na armię, co jest bardzo dobrze postrzegane przez Donalda Trumpa. Ponad to, już podczas jego pierwszej prezydentury Polska prowadziła pozytywne stosunki ze Stanami Zjednoczonymi w zakresie obronności i zawierała umowy, które umożliwiły wzbogacenie się amerykańskiego państwa i jednocześnie zwiększenie stopnia bezpieczeństwa Polski za sprawą zakupionych sprzętów wojskowych. Warto także zaznaczyć, że Trump w swoich wypowiedziach wypowiada się w sposób pozytywny i serdeczny o naszym państwie. Faktem, który może, ale nie musi wpłynąć negatywnie na bezpieczeństwo Polski są dość dobre relacje Trumpa z Putinem oraz jego niejednoznaczny stosunek do wojny na Ukrainie, jak i samej Ukrainy. Z

¹¹Paweł Buczkowski, *Bezpieczeństwo Polski za prezydentury Trumpa- sondaż*, WP Wiadomości, 21.01.2025, <https://wiadomosci.wp.pl/bezpieczenstwo-polski-za-prezydentury-trumpa-sondaz-wp-7116312913414976a>, dostęp 20.02.2024

¹² PAP, *Polska jest uprzywilejowana w stosunkach z USA*, wnp.pl, 16.02.2025, <https://www.wnp.pl/bezpieczenstwo/polska-jest-uprzywilejowana-w-stosunkach-z-usa,914301.html>, dostęp 20.02.2025

jednej strony, mówi, że chce zakończyć wojnę ukraińsko-rosyjską jak najszybciej, a z drugiej podpisuje dekret likwidujący pomoc dla naszych wschodnich sąsiadów oraz rozmawia z Putinem nie wyjawiając szczegółów tych rozmów. Podsumowując, prezydentura Trumpa może przynieść wiele pozytywów, jak zacieśniona współpraca Polski w kwestii obronności, ale też niepewność, jaka idzie za niedopowiedzeniami i stosunkami z dyktatorem, jakim jest Władimir Putin.

BIBLIOGRAFIA

Kamil Nowak, *W Europie zawrzało po słowach Trumpa ws. NATO. Ekspert rozwiewa wątpliwości*, Forsal.pl, 09.01.2025, <https://forsal.pl/swiat/bezpieczenstwo/artykuly/9708692,w-europie-zawrzalo-po-slowach-trumpa-ws-nato-ekspert-rozwiewa-watpli.html>, dostęp 11.02.2025

Michał Szczerba, *2 proc. PKB na wojsko. Które państwa NATO osiągnęły cel?*, Demagog, 11.07.2024, <https://demagog.org.pl/wypowiedzi/2-proc-pkb-na-wojsko-ktore-panstwa-nato-osiagnely-cel/>, dostęp 11.02.2025

abe, *Polska liderem NATO pod względem wydatków na obronność z PKB*, Portal obronny.se, 28.08.2024, <https://portalobronny.se.pl/polityka-obronna/polska-liderem-w-nato-pod-wzgledem-wydatkow-na-obronnosc-z-pbk-aa-BjQQ-Pcqs-sDqN.html>, dostęp 15.02.2025

KUC, *Oto plan Trumpa na Ukrainę, "Jeśli Putin odmówi negocjacji to..."*, Business Insider, 22.01.2025, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/donald-trump-mowi-o-polsce-stawia-ja-za-wzor-dla-calej-unii/416ecvl>, dostęp 17.02.2025

Defence 24, *Od myśliwców do Abramsów. Polskie zakupy zbrojeniowe w USA*, Defence 24, 20.02.2023, <https://defence24.pl/polityka-obronna/od-mysliwcow-do-abramsow-polskie-zakupy-uzbrojenia-w-usa>, dostęp 17.02.2025

DS, *"To wielki dzień dla Polski". Mamy umowę na supernowoczesny sprzęt od USA*, Business Insider, 29.02.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/supernowoczesny-sprzet-od-usa-polska-wyprzedzila-inne-kraje/t6b9ghw>, dostęp 17.02.2025

bartos, *Trump: umowa o współpracy obronnej z Polską wzmocni NATO i Europę*, Polskie radio 24.pl, 15.08.2020, <https://polskieradio24.pl/artyku/2565636,Trump-umowa-o-wspolpracy-obronnej-z-Polska-wzmocni-NATO-i-Europe>, dostęp 18.02.2025

Marta Stępień, *Donald Trump rozmawiał z Władimirem Putinem. "Lepiej abym tego nie mówił"*, polsatnews.pl, 09.02.2025, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-02-09/trump-rozmawial-z-wladimirem-putinem-lepiej-abym-tego-nie-mowil/>, dostęp 18.02.2025

Globalista- Oskar Bednarski, *Trump chce Ukrainy dla siebie- co dalej z wojną?*, YouTube, <https://youtu.be/CWNPIQ5uAxY?si=8raqWX0LFglzbHNm>, dostęp 18.02.2025

pas, *Jak wybór Donalda Trumpa wpłynie na bezpieczeństwo Polski?*, Business Insider, 14.11.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/jak-wybor-donald-trumpa-wplynie-na-bezpieczenstwo-polski-sondaz/pyrxk5e>, dostęp 19.02.2025

Paweł Buczkowski, *Bezpieczeństwo Polski za prezydentury Trumpa- sondaż*, WP Wiadomości, 21.01.2025, <https://wiadomosci.wp.pl/bezpieczenstwo-polski-za-prezydentury-trumpa-sondaz-wp-7116312913414976a>, dostęp 20.02.2024

PAP, *Polska jest uprzywilejowana w stosunkach z USA*, wnp.pl, 16.02.2025, <https://www.wnp.pl/bezpieczenstwo/polska-jest-uprzywilejowana-w-stosunkach-z-usa,914301.html>, dostęp 20.02.2025